

Dorpsspiegel

Beetsterzwaag/Olterterp

Gemeente Opsterland

2022

Colofon

Dorpsspiegels 2022

Opdrachtgever
Gemeente Opsterland

Projectleiding
Jitske Algra MSc

Onderzoekers
Emma Hofman MSc
Jitske Algra MSc
Mechiel Zantema MEd
Dr. Nienke Broeils

Eindredactie
Maaïke van Dijk

Uitgave
Partoer, consultants en onderzoekers
Leeuwarden, november 2022

Inhoud

Inleiding	4
1 Algemene achtergrondinformatie	5
2 Wonen in Beetsterzwaag/Olterterp & Opsterland	9
2.1 Woonsituatie en kenmerken van de woning	9
2.2 Verduurzaming van woningen in Beetsterzwaag/Olterterp	12
2.3 Verhuizen uit Beetsterzwaag/Olterterp	13
2.4 Waarom het prettig wonen is in Beetsterzwaag/Olterterp	15
3 Onderwijs in Beetsterzwaag/Olterterp & Opsterland	17
3.1 Aanbod van onderwijs in Beetsterzwaag/Olterterp	17
3.2 Reisafstand naar onderwijsvoorzieningen	18
3.3 Kwaliteit van onderwijsvoorzieningen in Beetsterzwaag/Olterterp	18
4 Bewegen en gezondheid	19
4.1 Sportvoorzieningen	19
4.2 Ervaren gezondheid	20
5 Ontmoeten en voorzieningen in Beetsterzwaag/Olterterp	21
5.1 Lidmaatschap maatschappelijke organisaties in Beetsterzwaag/Olterterp	21
5.2 Vrijwilligers in Beetsterzwaag/Olterterp	22
5.3 Tevredenheid over voorzieningen in Beetsterzwaag/Olterterp	22
5.4 Vervoersmogelijkheden	24
5.5 Verbinding inwoners met het dorp Beetsterzwaag/Olterterp	25
6 Zorg in Beetsterzwaag/Olterterp	28
6.1 Zelfstandig wonen in Beetsterzwaag/Olterterp	28
6.2 Ondersteuningsmogelijkheden in Beetsterzwaag/Olterterp en de gemeente	28
7 Nabranders	30

Inleiding

De dorpsspiegels

De gemeente Opsterland heeft in de jaren 2006, 2010, 2014 en 2018 de ervaren leefbaarheid in 15 dorpen in de gemeente gemeten. Het gaat om de dorpen Bakkeveen, Beetsterzwaag/Olterterp, Frieschepalen, Gorredijk, Hemrik, Jonkerslân, Langezwaag, Lippenhuizen, Luxwoude, Nij Beets, Siegerswoude, Ureterp, Terwispel, Tijnje en Wijnjewoude. Om dit op een gedegen manier te doen, maakt de gemeente gebruik van 'dorpsspiegels'. De dorpsspiegels zijn een instrument om inzicht te verkrijgen in de leefbaarheid per dorp. Plaatselijk belangen kunnen dit inzicht gebruiken voor het ontwikkelen van hun dorpsvisies. Ook voor het gemeentelijk beleid zijn de uitkomsten van de dorpsspiegels van grote waarde.

De dorpsspiegels geven per dorp en overkoepelend voor de gemeente inzicht in welke onderdelen volgens de respondenten goed op orde zijn en op welke onderdelen verbetering mogelijk is. Daar waar mogelijk, wordt ook bekeken waar het betreffende dorp of de gemeente als geheel vier jaar geleden stond.

Partoer

De gemeente Opsterland heeft onderzoeksbureau Partoer gevraagd om de dorpsspiegels voor 2022 voor te bereiden en uit te voeren. In dit proces is Partoer, in samenwerking met gemeente Opsterland, verantwoordelijk geweest voor het opstellen, het programmeren en het analyseren van de vragenlijst. Daarnaast heeft Partoer dorpsgesprekken voorbereid en geleid. Ten slotte hebben de onderzoekers van Partoer deze rapportage en de andere dorpsrapportages opgesteld.

Rapportage

De resultaten van de dorpsspiegels zijn in afzonderlijke dorpsrapportages per dorp inzichtelijk gemaakt. Daarnaast is een overall rapportage geschreven waar alle resultaten van Opsterland als geheel zijn beschreven. Relevante informatie uit de dorpsgesprekken is ook meegenomen in de rapportages.

1 Algemene achtergrondinformatie

In dit hoofdstuk leest u algemene informatie over de inwoners van Beetsterzwaag/Olterterp die de vragenlijst tussen 16 mei en 8 juni 2022 hebben ingevuld. Ter aanvulling op de gegevens uit de vragenlijst is op 30 juni 2022 in Beetsterzwaag een dorpsgesprek georganiseerd waarbij met inwoners is gesproken over de eerste resultaten van deze dorpspiegels. Relevante opmerkingen uit dit gesprek zijn zowel in de lopende tekst als door middel van quotes toegevoegd aan deze rapportage. Alle percentages in dit onderzoek zijn afgerond op hele getallen. Daardoor wijken de percentages in sommige gevallen iets af van 100 (hoger of lager).

Aantal inwoners Beetsterzwaag/Olterterp & gemeente Opsterland inclusief respons

Dorp	Inwoners-aantal 2022	Inwoners-aantal 2018	Inwoners-aantal 2013	Inwoners-aantal 2009	Verschil 2018-2022
Beetsterzwaag /Olterterp	3.721	3.679	3.654	3.696	+42 inwoners
Gemeente Opsterland	29.770	29.795	29.896	29.780	-25 inwoners

De vragenlijst is verzonden aan

Dorp	Aantal inwoners 2022	Verzonden brieven	Digitale respons	Schriftelijke vragenlijst	Totale respons	Respons-percentage
Beetsterzwaag/ Olterterp	3.721	1.608	369	16	385	24%
Gemeente Opsterland	29.770	12.457	2.694	96	2.790	22%

In Beetsterzwaag/Olterterp is een totale respons van 385 ingevulde vragenlijsten. Gedurende de vragenlijst is een aantal respondenten gestopt. Respondenten die de vragenlijst t/m vraag 20 hebben ingevuld, zijn meegenomen als respondent in de analyse. Na vraag 21 zijn in Beetsterzwaag/Olterterp 16 respondenten gestopt met het invullen van de vragenlijst.

In 2018 zijn in Beetsterzwaag/Olterterp 192 vragenlijsten ingevuld. In absolute aantallen zijn in Beetsterzwaag/Olterterp in 2022 dus 193 vragenlijsten meer in gevuld dan in 2018.

Deelnemers dorpsgesprek

Aan het eind van de vragenlijst konden respondenten aangeven of zij uitgenodigd wilden worden voor een dorpsgesprek. Deze gesprekken zijn, bij interesse van inwoners, in elk dorp georganiseerd. Tijdens een dorpsgesprek werden de eerste resultaten dan de dorpspiegels uit dat betreffende dorp gepresenteerd. Door middel van het gesprek is meer duiding aan deze resultaten gegeven.

In Beetsterzwaag/Olterterp hebben 67 inwoners aangegeven uitgenodigd te willen worden voor de dorpsavond. 15 mensen hebben zich uiteindelijk aangemeld voor het gesprek en 15 mensen waren aanwezig in het De Buorskip in Beetsterzwaag.

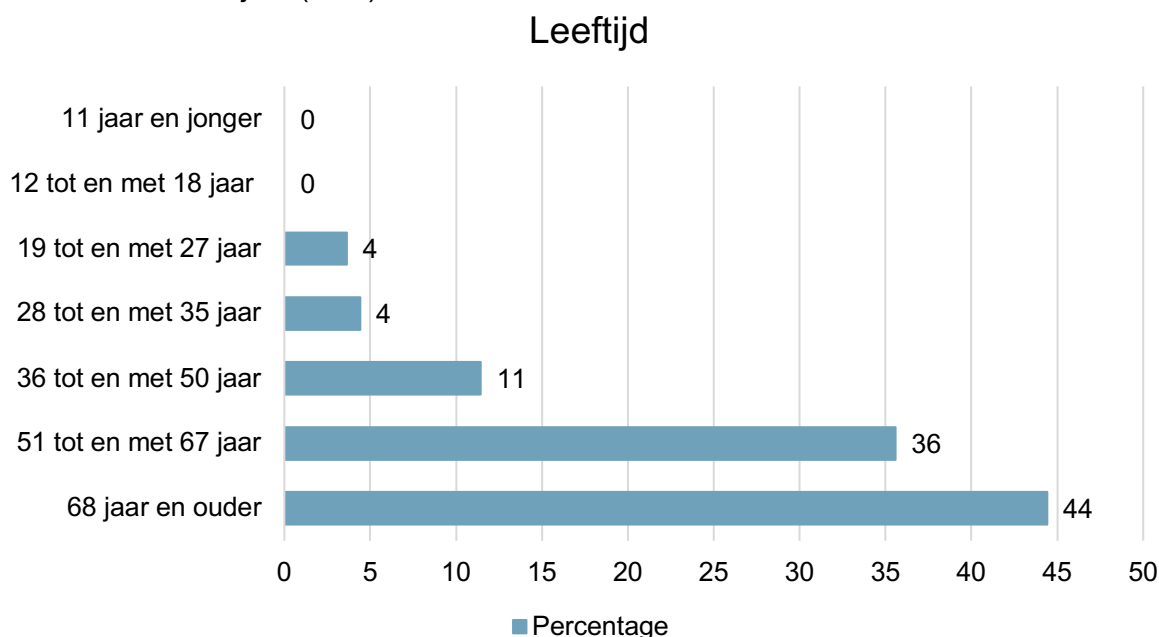
Woonduur dorp & gemeente

	0-2 jaar	2-5 jaar	5 – 10 jaar	10 – 20 jaar	20 jaar en langer
In het dorp Beetsterzwaag/Olterterp	11%	8%	9%	19%	53%
In de gemeente Opsterland	9%	8%	7%	18%	57%

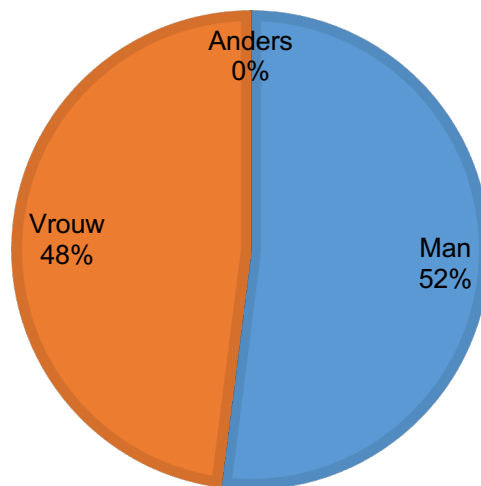
Hierboven is weergegeven wat de woonduur van de respondenten is in percentages. Het totale aantal respondenten in Beetsterzwaag/Olterterp is 385. Dit is 100%, dit betekent dus dat van de respondenten er 19% nu tussen de twee en vijf jaar in Beetsterzwaag/Olterterp woont.

Leeftijd en geslacht

De vragenlijst is door respondenten met diverse leeftijden ingevuld. Hieronder wordt per leeftijdscategorie beschreven hoe oud de respondenten zijn. Hierin valt op dat de meerderheid van de respondenten in Beetsterzwaag/Olterterp ouder is dan 68 jaar (44%). 80% van de respondenten is in totaal ouder dan 50 jaar. In 2018 was de grootste groep respondenten tussen de 55 en 64 jaar (35%).



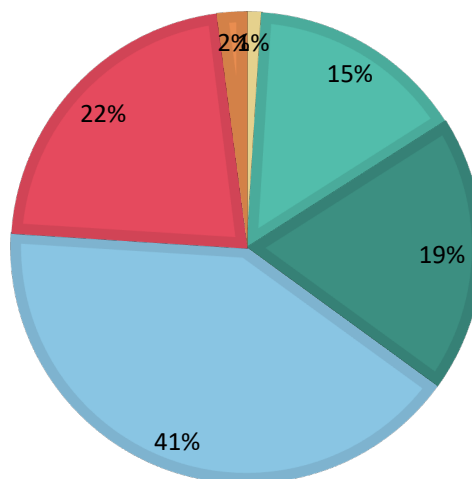
Geslacht



Hoogst genoten opleiding

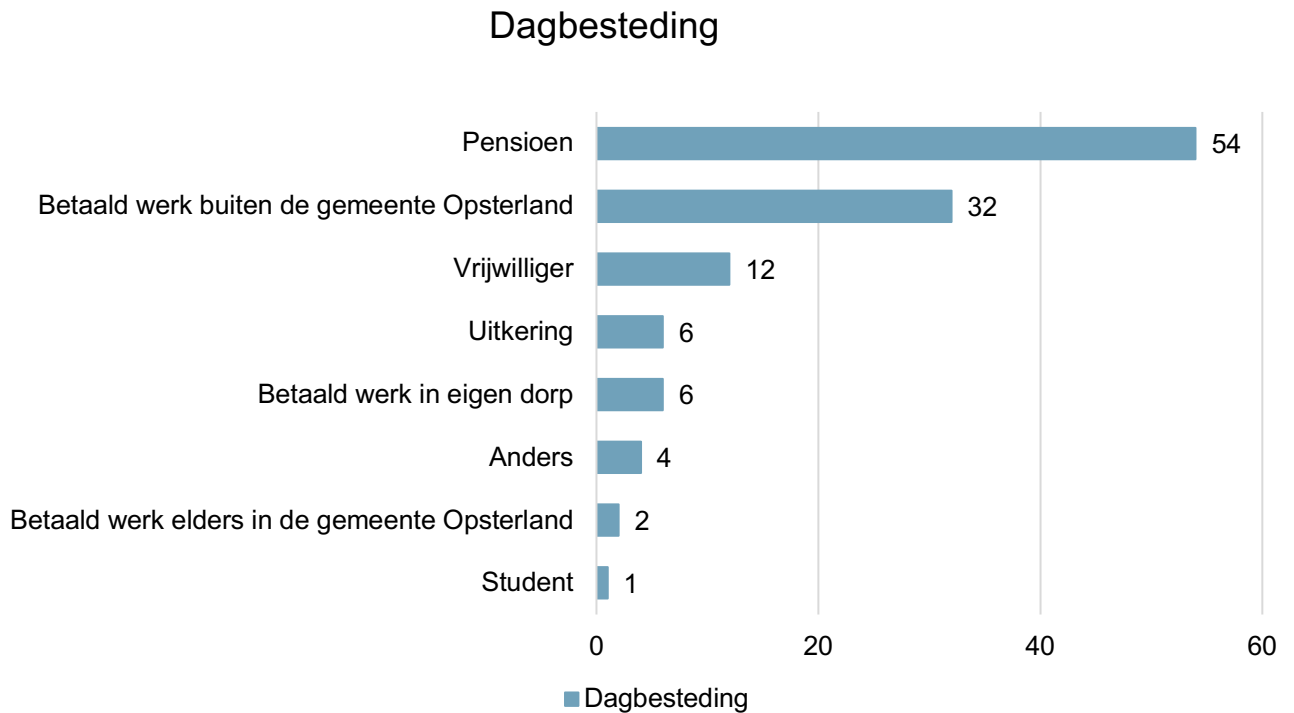
De meeste respondenten in Beetsterzwaag/Olterterp hebben een hbo-opleiding afgemaakt (41%) en 22% de universiteit. Deze percentages liggen hoger dan in Opsterland als geheel. Daar heeft 36% een hbo-opleiding afgemaakt en 10% een wetenschappelijke opleiding. 2% heeft geen van de genoemde opleidingen afgemaakt.

Hoogst genoten opleiding



Dagbesteding

De meeste respondenten in Beetsterzwaag/Olterterp zijn met pensioen (54%). Dit komt overeen met het feit dat de meerderheid van de respondenten ouder is dan 68 jaar. 32% van de respondenten heeft betaald werk buiten de gemeente Opsterland. In 2018 gaf 64% van de respondenten aan betaald werk buiten de gemeente Opsterland te hebben. Doordat de steekproef en respons in 2018 anders was, hoeft dit niet te betekenen dan in absolute aantallen minder mensen buiten Opsterland zijn gaan werken vanuit Beetsterzwaag/Olterterp. Bij anders geven respondenten nog aan dat zij zzp'er zijn of een eigen bedrijf te hebben, huisvrouw te zijn of arbeidsongeschikt zijn.



Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk. Daardoor is het totaal van de percentages meer dan 100%.

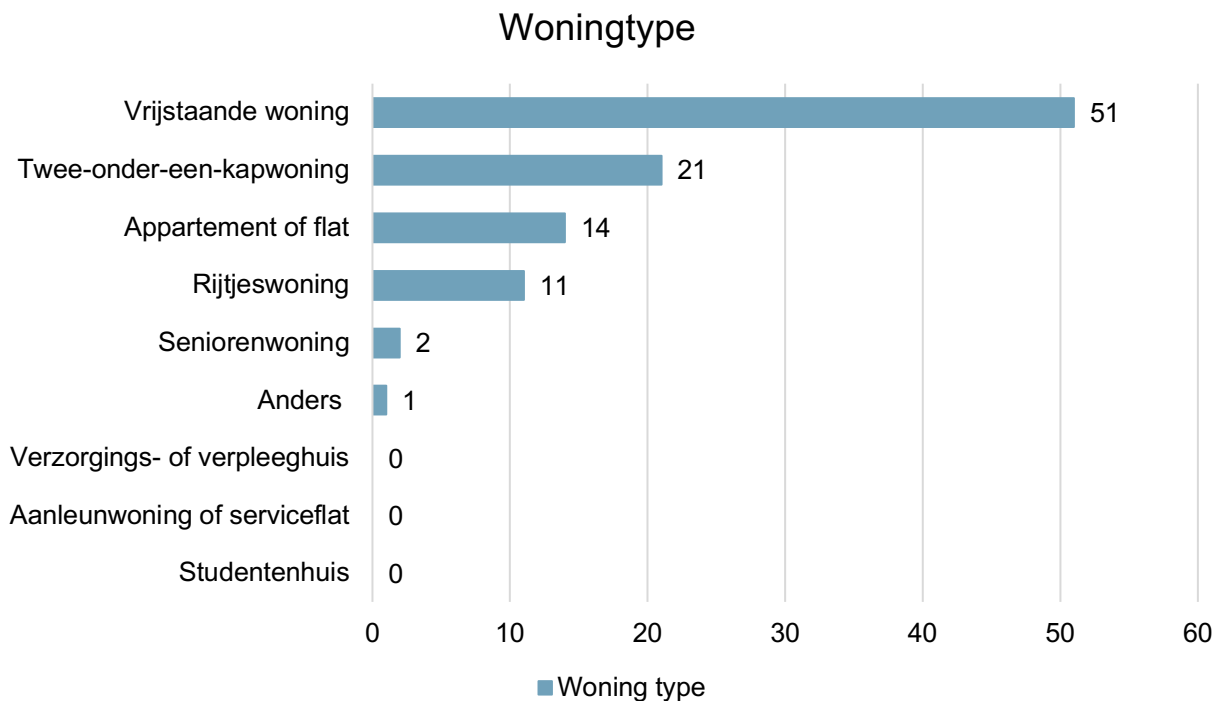
2 Wonen in Beetsterzwaag/Olterterp & Opsterland

Dit hoofdstuk gaat in op het wonen in Beetsterzwaag/Olterterp en Opsterland. Er zijn vragen gesteld over de woonsituatie van respondenten, verduurzaming van de woning en verhuizen.

2.1 Woonsituatie en kenmerken van de woning

Woonsituatie & huur- of koopwoning

De meeste respondenten geven aan een in een vrijstaande woning te wonen (51%), 21% woont in een twee-onder-een-kapwoning, 14% in een appartement of flat en 11% in een rijtjeswoning. Bij anders wordt een geschakelde woning, een boerderij en een kangoeroewoning genoemd.

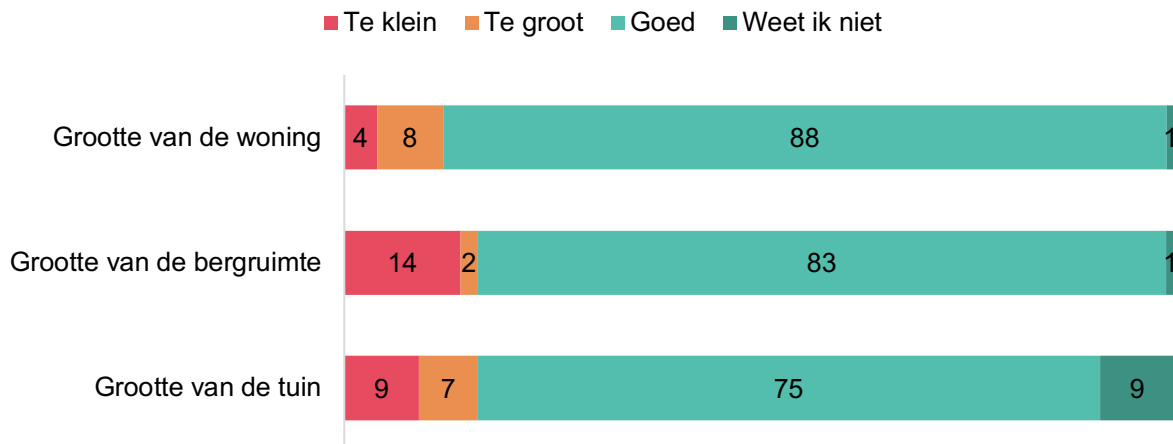


Van al deze woningen is er 78% een koopwoning en 22% een huurwoning. De respondenten die in een huurwoning wonen geven het vaakst aan in een appartement of flat te wonen (46%). 28% van de huurders woont in een rijtjeswoning en 15% in een twee-onder-een-kapwoning. Respondenten met een koopwoning wonen veelal in een vrijstaande woning (64%).

Grootte van de woning

Over het algemeen zijn respondenten tevreden over de grootte van hun woonruimte. Er zijn geen grote verschillen te zien tussen mensen die in een huur- of een koopwoning wonen. Respondenten die hun woning te groot vinden wonen veelal in een vrijstaande woning (70%).

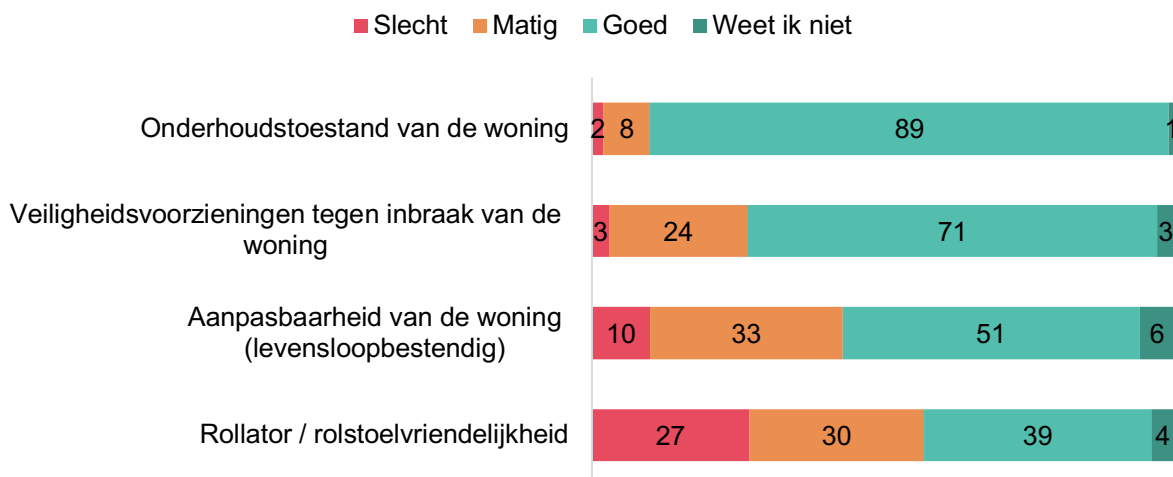
Grootte van de woning



Kenmerken van de woning

Ook de kenmerken van de woning worden door de meeste respondenten als goed bevonden. Een klein deel van de respondenten beoordeelt de onderhoudstoestand van woning als matig tot slecht (10%). Wat opvalt is dat het merendeel van de respondenten aangeeft in een huurwoning te wonen. 43% van de respondenten vindt de woning matig tot slecht levensloopbestendig. Daarnaast vindt 57% van de respondenten de rollator/rolstoelvriendelijkheid van de woning matig tot slecht. Dit komt overeen met hoe de respondenten hier in 2018 over dachten. In de dorpsgesprekken komt regelmatig naar voren dat dit ook met het bouwjaar van de woningen te maken kan hebben. Relatief oudere woningen, zijn (nog) niet goed voorbereid op het gebruik van een rolstoel of rollator. Ook is het mogelijk dat respondenten nog niet in de leeftijdsfase zitten om hierover na te (moeten) denken.

Kenmerken van de woning



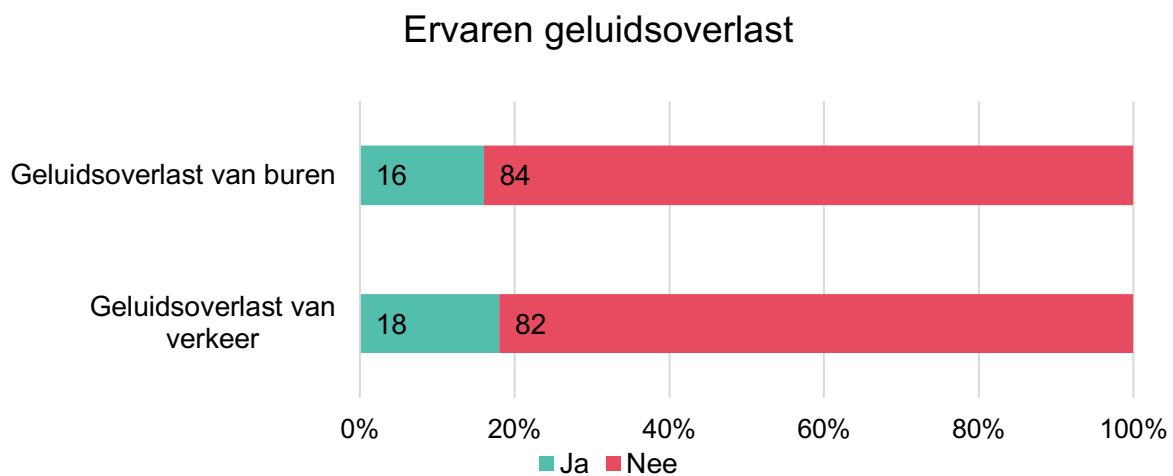
Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan een visie vanuit het dorp of de gemeente te missen over de ontwikkelingen op het gebied van woningbouw.

“Veel mensen zien toekomst in de Koningshof, terwijl de gemeente er niets mee doet. De gemeente zou in z’n handen moeten knijpen met zulke burgers die zoveel initiatief tonen en er wordt gewoon niets mee gedaan.”

(Quote dorpsgesprek)

Geluidsoverlast

Er zijn meer respondenten die geluidsoverlast van het verkeer ervaren (18%) dan van de burens (16%).



Waardering woning & veiligheid dorp

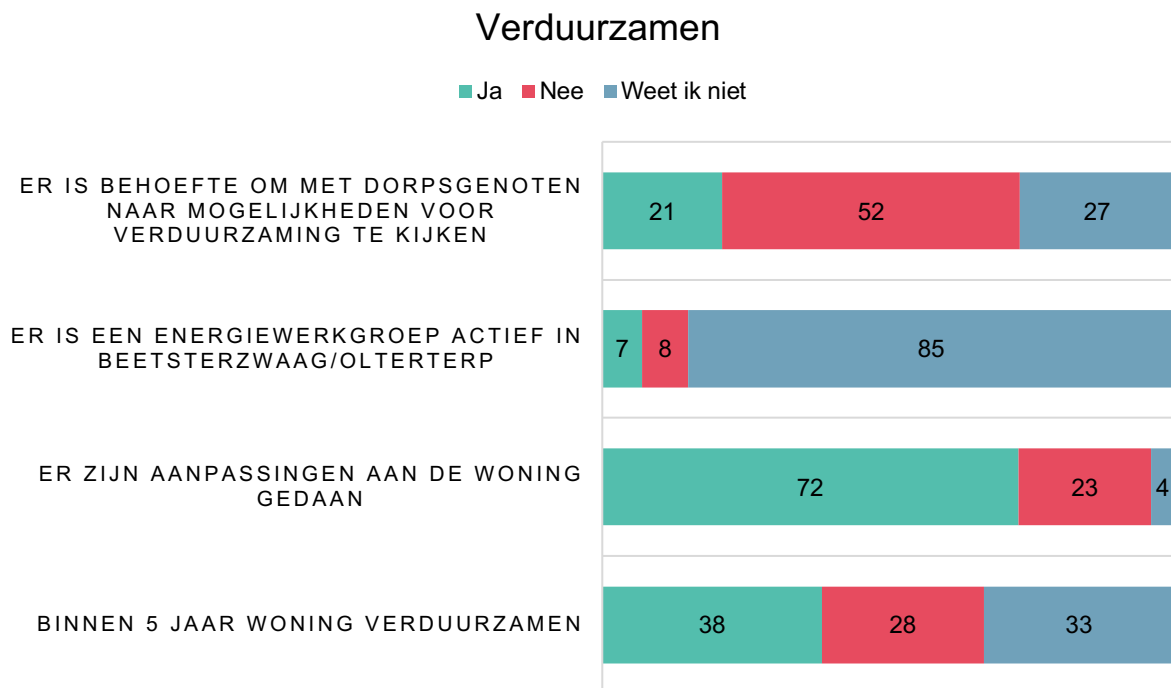
In Beetsterzwaag/Olterterp beoordelen de respondenten hun woning gemiddeld met een 8,1. In Opsterland als geheel is dit ook een 8,1. In 2018 gaven de respondenten in Beetsterzwaag/Olterterp hun woning gemiddeld ook een 8,1.

Respondenten beoordelen de veiligheid in hun dorp gemiddeld met een 7,8. In Opsterland als geheel is dit een 7,6. In 2018 gaven de respondenten in Beetsterzwaag/Olterterp de veiligheid in hun dorp gemiddeld een 7,1.

Tijdens het dorpsgesprek geven een aantal aanwezigen aan handhaving in het dorp te missen. Zij geven aan de afdeling handhaving nooit te zien in het dorp en de politie ook niet. Zelfs als er een melding wordt gedaan, wordt er niets meegedaan volgens de aanwezigen: *“Dat geeft een bepaald gevoel, mensen maken er misbruik van, er wordt niet opgetreden”*.

2.2 Verduurzaming van woningen in Beetsterzwaag/Olterterp

Een groot deel van de respondenten geeft aan al aanpassingen aan de woning te hebben gedaan op het gebied van verduurzaming (72%). 38% geeft aan dit binnen vijf jaar van plan te zijn. Van de respondenten die aangeeft binnen vijf jaar de woning te willen verduurzamen, geeft 85% aan ook al aanpassingen te hebben gedaan. Zij willen hun huis dus verder verduurzamen. 14% heeft nog geen aanpassingen gedaan en is dat binnen vijf jaar van plan. In deze resultaten is ook gekeken naar opvallende verschillen tussen verschillende leeftijdscategorieën en opleidingsniveaus van de respondenten. In Beetsterzwaag/Olterterp is daarin niets opvallends te zien.



Van de respondenten heeft 21% er behoefte aan om met dorpsgenoten naar mogelijkheden voor verduurzaming te kijken. Het merendeel van deze respondenten woont in een koopwoning (86%). In het dorpsgesprek komt het volgende naar voren: *“Iedereen doet nu iets persoonlijk, niet vanuit de gemeente. Als het een monument is dan ben je nogal beperkt in wat je kunt.”*

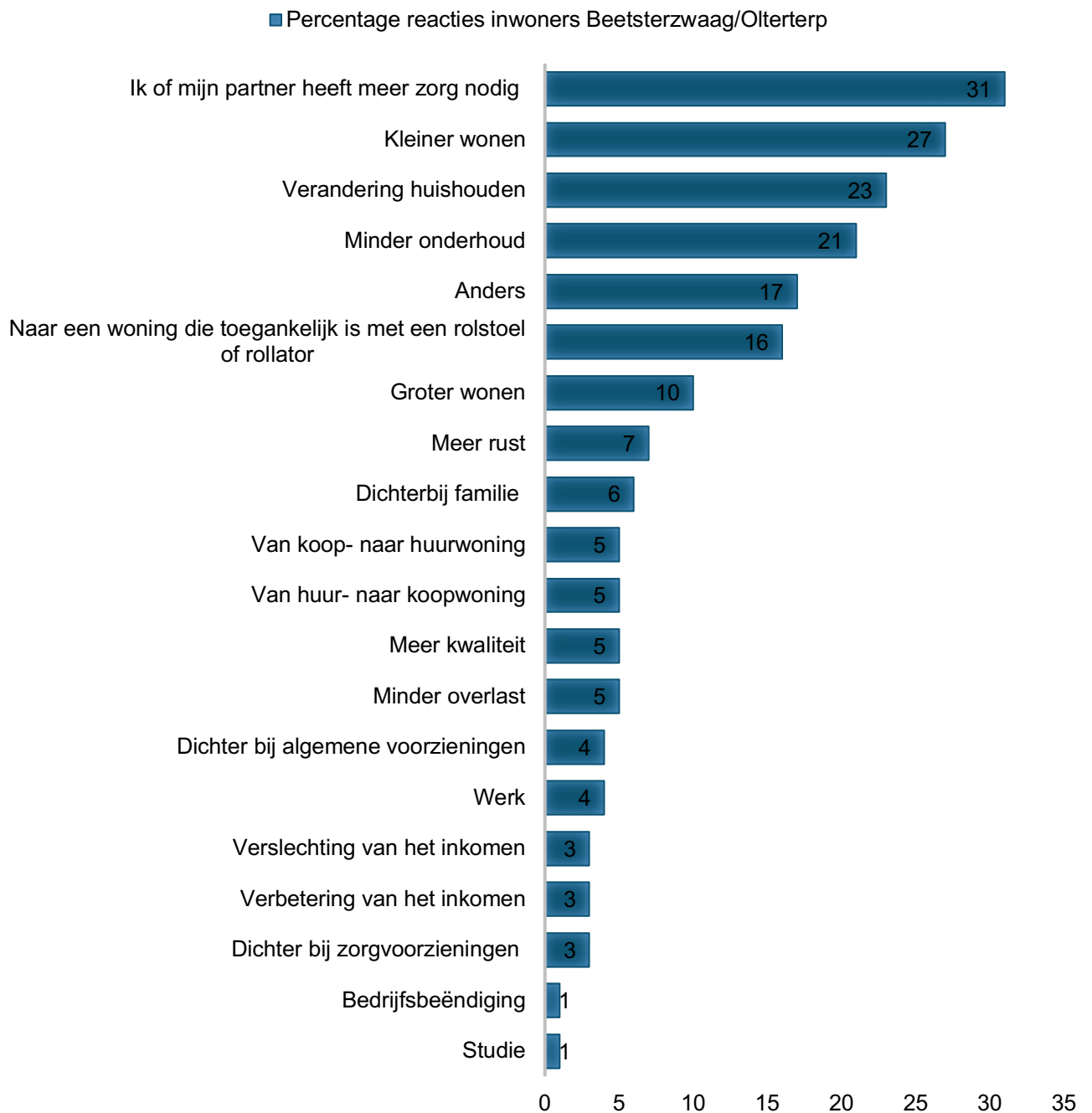
7% van de respondenten geeft aan dat er een energiewerkgroep is in Beetsterzwaag/Olterterp. Dit wordt door de aanwezigen tijdens het dorpsgesprek niet herkend. Er is wel een initiatief om met de bouw van een nieuwe school de energiebehoefte in het omliggende gebied te koppelen.

2.3 Verhuizen uit Beetsterzwaag/Olterterp

Waarom verhuizen?

Van alle respondenten geeft 15% aan er nu aan te denken om te verhuizen. De overige 85% denkt hier nu niet over na. Vier jaar geleden geeft 16% van de respondenten nog aan verhuisplannen te hebben. Wanneer men toch zou moeten verhuizen, lijkt de meest voor de hand liggende reden dat er meer zorg nodig is (31% van de respondenten geeft dit aan). Daarnaast zijn kleiner wonen, verandering van huishouden en minder onderhoud belangrijke redenen.

Verhuisredenen



Bij 'anders' noemen respondenten onder andere:

- Wonen in Koningshof, een nieuw plan in Beetsterzwaag. Gezamenlijk wonen met andere ouderen in aangepaste seniorenwoningen op het voormalige terrein van OBS de Trime;
- Een aantal respondenten wil niet verhuizen;
- Naar een seniorenwoning of een appartement;
- Naar een stad;
- Groter huis met kamers voor de kinderen;
- Energieneutraal wonen;
- Emigreren naar het buitenland;
- Voorzieningen dichterbij.

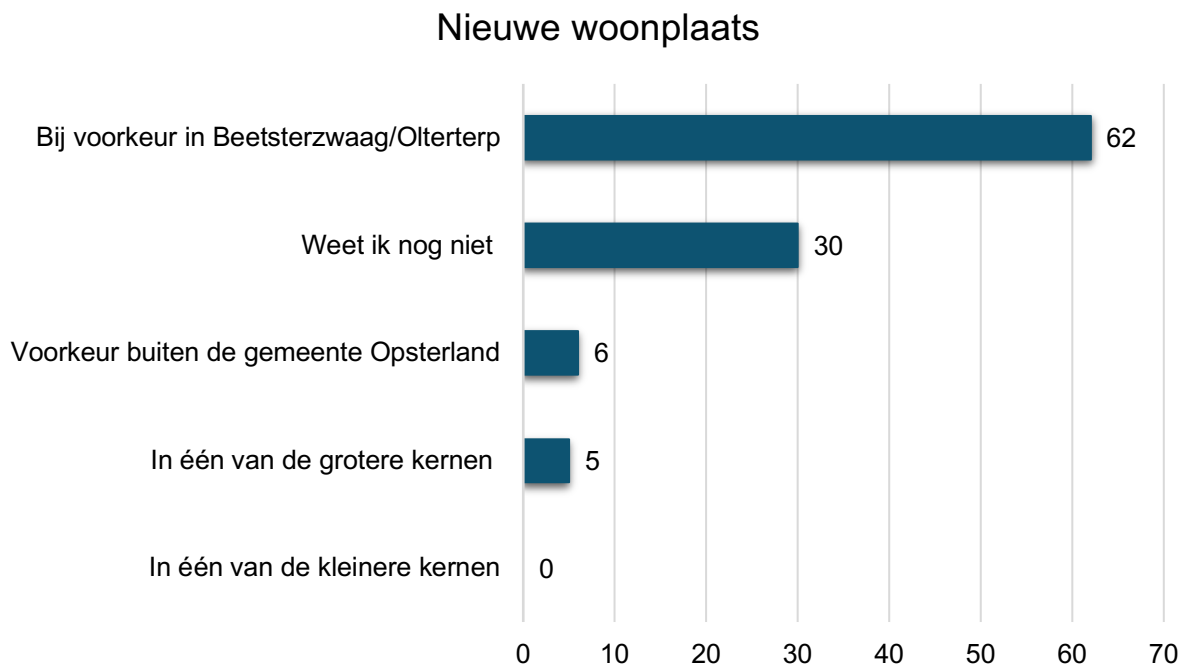
Tijdens het dorpsgesprek geeft een aanwezige een voorbeeld van een knellende woonsituatie:

“Ik woon gelijkvloers, ik geef zorg en eigenlijk zit ik helemaal vast waar ik nu zit in mijn eigen huis, want ik kan geen kant op. Ik wil graag verduurzamen maar dat kan niet. Het is lastig om investeringen te doen. Ik zit vast omdat ik voor mijn vrouw moet zorgen, ik overweeg wel om te verhuizen, puur door de thuissituatie. Maar het is lastig om te bedenken wat dan, er is geen alternatief aanbod.”

(Quote dorpsgesprek)

Locatie nieuwe woonplaats

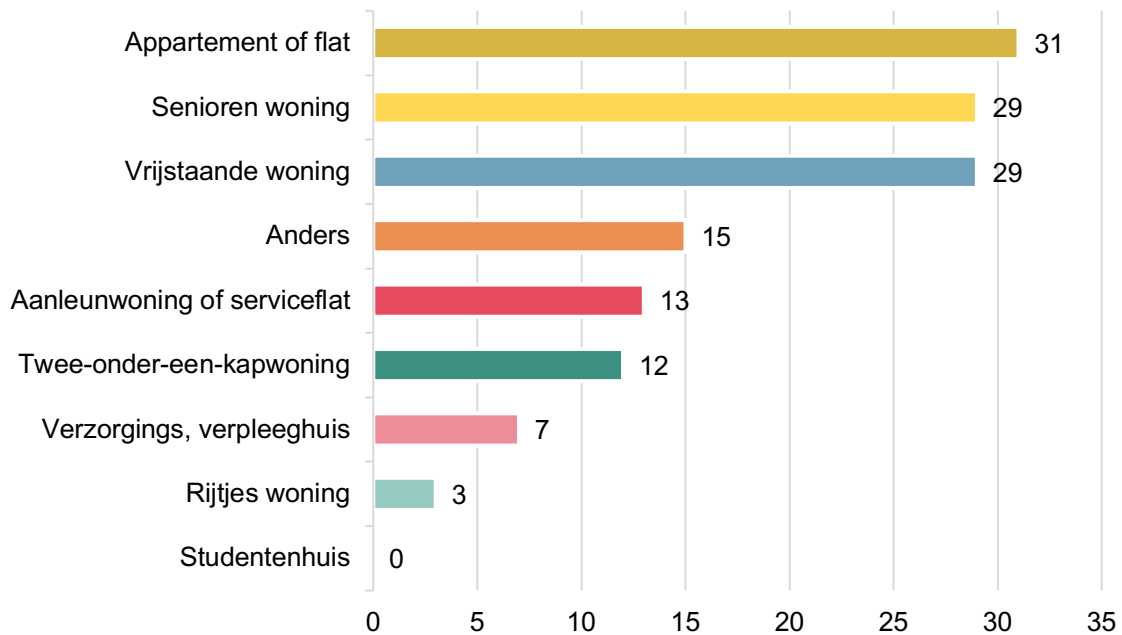
Wanneer men zou moeten verhuizen, blijft men bij voorkeur in Beetsterzwaag/Olterterp (62%). 30% geeft aan dit nog niet te weten. Dit komt overeen met de resultaten van vier jaar geleden.



Type woning

De meeste respondenten verhuizen het liefste naar een appartement of flat (31%), wanneer zij zouden moeten verhuizen. 29% zou graag naar een seniorenwoning verhuizen en nog eens 29% naar een vrijstaande woning. In 2018 wilde het merendeel van de respondenten verhuizen naar een vrijstaande woning (67%). Bij 'anders' noemen respondenten de plannen voor Koningshof, een woongroep, Tiny house, bungalow, een levensloopbestendige woning een camper en een duurzame woning.

Gewenste woning bij verhuizing



Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat er iets gedaan moet worden met woningen voor starters, die zijn er nu heel weinig.

“Huizen van 5 à 6 ton zijn niet te betalen voor starters.” (...)“Men moet ook wat met Tiny Houses doen. Dat is een goed idee!”

(Quotes dorpsgesprek)

2.4 Waarom het prettig wonen is in Beetsterzwaag/Olterterp

Hieronder volgt een greep uit de door de inwoners van Beetsterzwaag/Olterterp genoemde redenen waarom het prettig wonen is in Beetsterzwaag/Olterterp.

“Het dorp ligt in een prachtige bosrijke omgeving, waardoor ik prettig kan wandelen, waar ik van hou. Verder heeft het dorp een fijne uitstraling.”

(Quote respondent dorpspiegels)

De aanwezigheid van het bos springt uit de reacties. Respondenten zijn erg blij met de mooie bosrijke omgeving die Beetsterzwaag heeft. Hier genieten zij enorm van. Het is een rustig dorp en mensen voelen zich er thuis. Verder geven respondenten aan dat er in Beetsterzwaag/Olterterp aardige, actieve bewoners wonen. Er is betrokkenheid, maar toch ook genoeg privacy. Mensen zijn prettig in de omgang. Ook wordt het gewaardeerd dat alle voorzieningen op loopafstand zijn. En Beetsterzwaag/Olterterp is mooi centraal gelegen aan de A7, vlakbij Drachten en mooi tussen Leeuwarden en Groningen in. Verder is het een mooi dorp met een mooie historie.

“Voorzieningen dichtbij op loopafstand. Voldoende winkels en horeca. Vriendelijke gemengde bevolking. Fries en Nederlands. Veel culturele activiteiten. Prachtige natuur: bossen, water en open landschap. Goede vervoersvoorzieningen. Goede toegankelijkheid snelweg. Ziekenhuizen in nabijheid.”

(Quote respondent dorpspiegels)

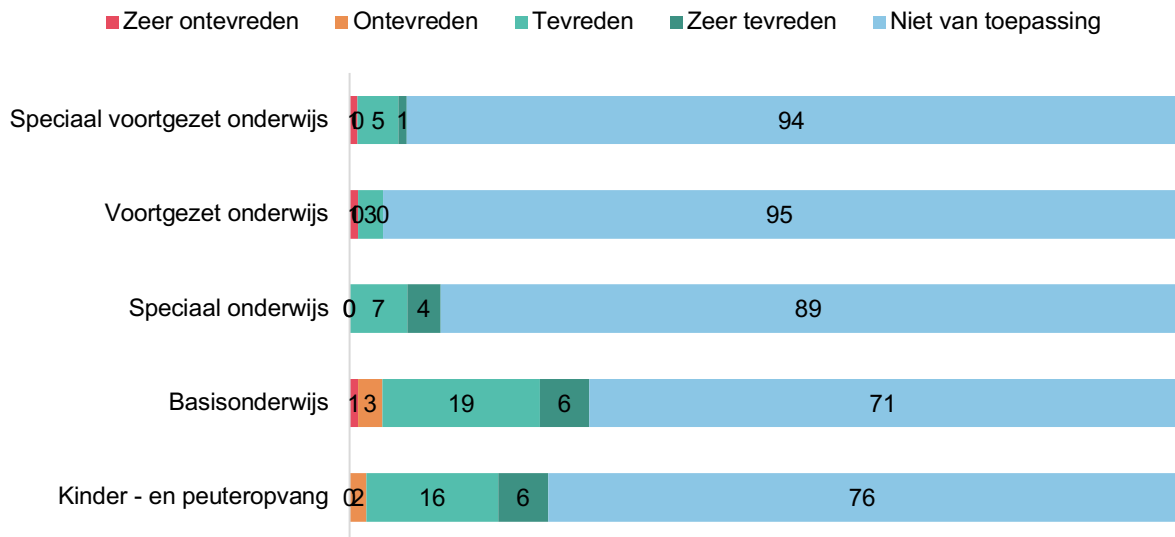
3 Onderwijs in Beetsterzwaag/Olterterp & Opsterland

In dit hoofdstuk is beschreven hoe de respondenten denken over het aanbod, de reisafstand en de kwaliteit van de onderwijsvoorzieningen in Beetsterzwaag/Olterterp. In Beetsterzwaag/Olterterp valt het merendeel van de respondenten in de leeftijdscategorie 50+, hierdoor is bij dit onderdeel veel 'niet van toepassing' ingevuld. We kunnen ervan uitgaan dat de meeste respondenten geen schoolgaande kinderen meer hebben. Daarnaast zijn voorzieningen, zoals het speciaal voorgezet onderwijs en voortgezet onderwijs niet aanwezig in Beetsterzwaag/Olterterp. Daarom is het moeilijk om gefundeerde uitspraken over dit onderdeel van het onderzoek te doen. Wel is in Beetsterzwaag/Olterterp te zien dat met name over het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang relatieve tevredenheid is.

3.1 Aanbod van onderwijs in Beetsterzwaag/Olterterp

Van de respondenten die iets kunnen zeggen over het aanbod van onderwijsvoorzieningen in Beetsterzwaag/Olterterp is het merendeel tevreden. Met name over het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang geeft zo'n 20 - 25% aan tevreden tot zeer tevreden te zijn. Voor de overige respondenten was deze vraag niet van toepassing.

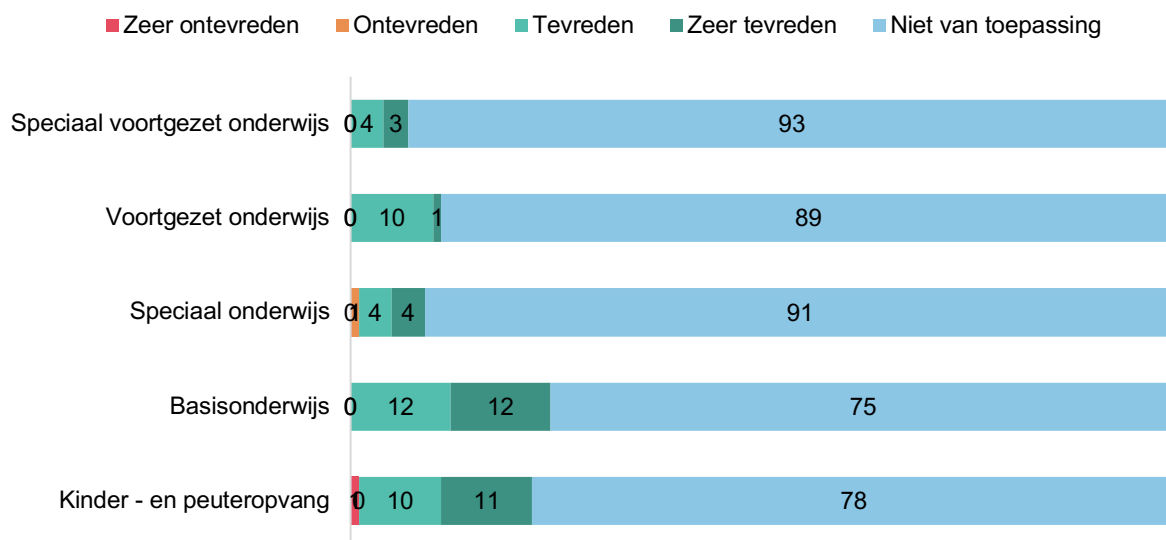
Tevredenheid over aanbod van onderwijsvoorzieningen



3.2 Reisafstand naar onderwijsvoorzieningen

Ook de reisafstand tot onderwijsvoorzieningen is voor veel respondenten niet van toepassing. Daar waar respondenten er wel iets over kunnen zeggen, met name met betrekking tot het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang, is men tevreden tot zeer tevreden.

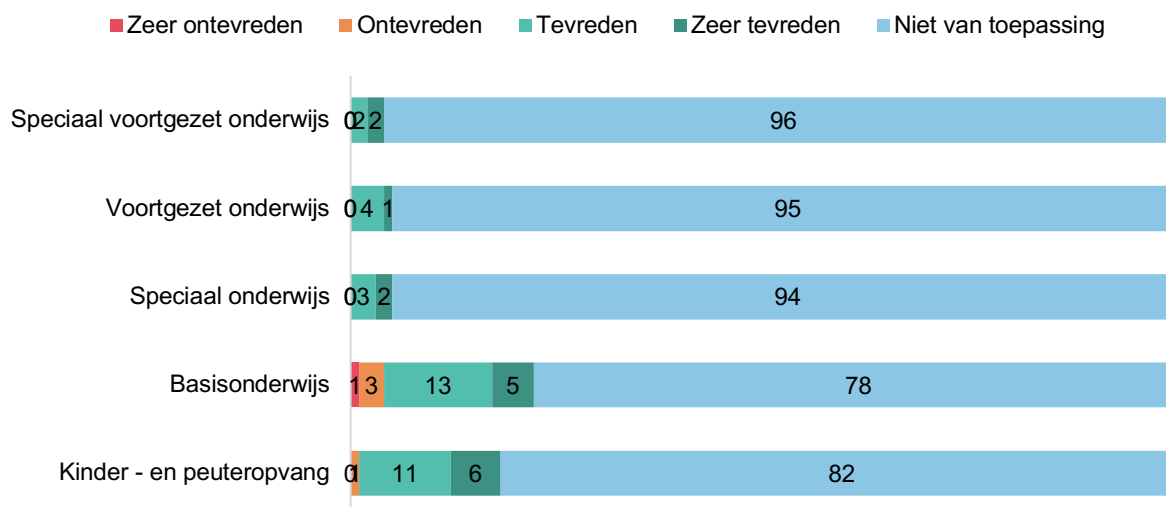
Tevredenheid over reisafstand tot onderwijsvoorzieningen



3.3 Kwaliteit van onderwijsvoorzieningen in Beetsterzwaag/Olterterp

De meeste respondenten geven ook bij de kwaliteit van de onderwijsvoorzieningen aan dat dit niet van toepassing is voor hen. Over het basisonderwijs en de kinder- en peuteropvang is men over het algemeen tevreden tot zeer tevreden. Wel geeft 4% van de respondenten aan (zeer) ontevreden te zijn over de kwaliteit van het basisonderwijs in Terwispel.

Tevredenheid over kwaliteit van onderwijsvoorzieningen



4 Bewegen en gezondheid

In dit hoofdstuk is aan respondenten gevraagd of zij lid zijn van een sportvereniging, hoe zij de sportvoorzieningen in hun dorp ervaren en hoe zij hun gezondheid over het algemeen ervaren.

4.1 Sportvoorzieningen

Lidmaatschap sportvoorzieningen

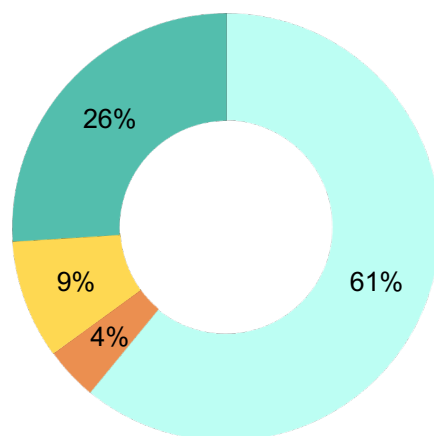
Voor dit onderdeel is bevroegd of respondenten passief lid (alleen als lid ingeschreven), deelnemer (ook deelnemen aan activiteiten), actief lid (bestuursfunctie/organiseren van activiteiten) of geen lid zijn van een sportvereniging in hun dorp.

De meeste respondenten zijn geen lid van een sportvereniging (61%). 26% is actief lid van een sportvereniging. Tijdens de dorpsavond is besproken of mensen in Beetsterzwaag/Olterterp ook op een andere manier bewegen dan bij een sportvereniging.

Ook zijn er bijvoorbeeld freerungroepen. En de voetbalvereniging wil walking football realiseren. Er wordt dus wel veel georganiseerd in Beetsterzwaag/Olterterp volgens de aanwezigheid van het dorpsgesprek.

Lidmaatschap sportvereniging

■ Geen lid ■ Passief lid ■ Deelnemer ■ Actief lid



“Ja, je hebt hier wel veel mogelijkheden. Bijvoorbeeld bij Medifit, of bijvoorbeeld voor ouderen die met de rollators rondlopen. Ik ken niet alle sportverenigingen, maar er kan hier wel erg veel.”

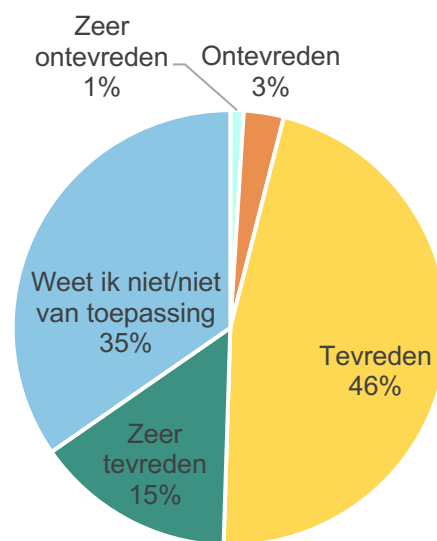
(Quote dorpsgesprek)

Tijdens het dorpsgesprek wordt een voorbeeld gegeven om meer bekendheid te generen voor de verschillende sportverenigingen die er zijn: *“Jaren terug was er een keer een avond waar van elke sportvereniging een vertegenwoordiger aan tafel zat en elkaars ervaringen uitwisselden. Dat vond ik een mooie vorm.”*

Tevredenheid over de sportvoorzieningen

61% van de respondenten geeft aan tevreden tot zeer tevreden te zijn over de sportvoorzieningen in Beetsterzwaag. Van de respondenten die zeer tevreden is, is ook het merendeel als actief lid, passief lid of als deelnemer actief bij een sportvereniging. Hierbij moet wel de kanttekening geplaatst worden dat het ook best mogelijk is dat zij buiten Beetsterzwaag aangesloten zijn bij een sportvereniging.

Lidmaatschap sportvereniging



Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat er in Beetsterzwaag veel te doen is: *“Er is voor ieder wel wat wils, dus dat is ook mooi voor het dorp en de inwoners”*. Wel geven aanwezigen aan een zwembad te missen. Het zwembad wat nu in Beetsterzwaag zit is niet openbaar toegankelijk, maar in particulier eigendom.

4.2 Ervaren gezondheid

Het merendeel van de respondenten ervaren hun gezondheid als goed (70%). 16% van de respondenten ervaart zijn/haar gezondheid zelfs als uitstekend. 1% van de respondenten geeft aan zijn/haar gezondheid als slecht te ervaren. Dit percentage is vergelijkbaar met Opsterland als geheel. Daar ervaart 14% de gezondheid als uitstekend en 70% als goed. 1% van de respondenten over heel Opsterland ervaart zijn/haar gezondheid als slecht. Vier jaar geleden beoordeelde men de gezondheid in Beetsterzwaag/Olterterp gemiddeld met een 7,7.

5 Ontmoeten en voorzieningen in Beetsterzwaag/Olterterp

Dit hoofdstuk gaat over de maatschappelijke betrokkenheid van de inwoners uit Beetsterzwaag/Olterterp. Er is bevestigd of zij lid zijn van maatschappelijke organisaties en of zij als vrijwilliger actief zijn. Verder is bevestigd in hoeverre inwoners van Beetsterzwaag/Olterterp tevreden zijn over de voorzieningen in het dorp en of zij ook nog voorzieningen missen.

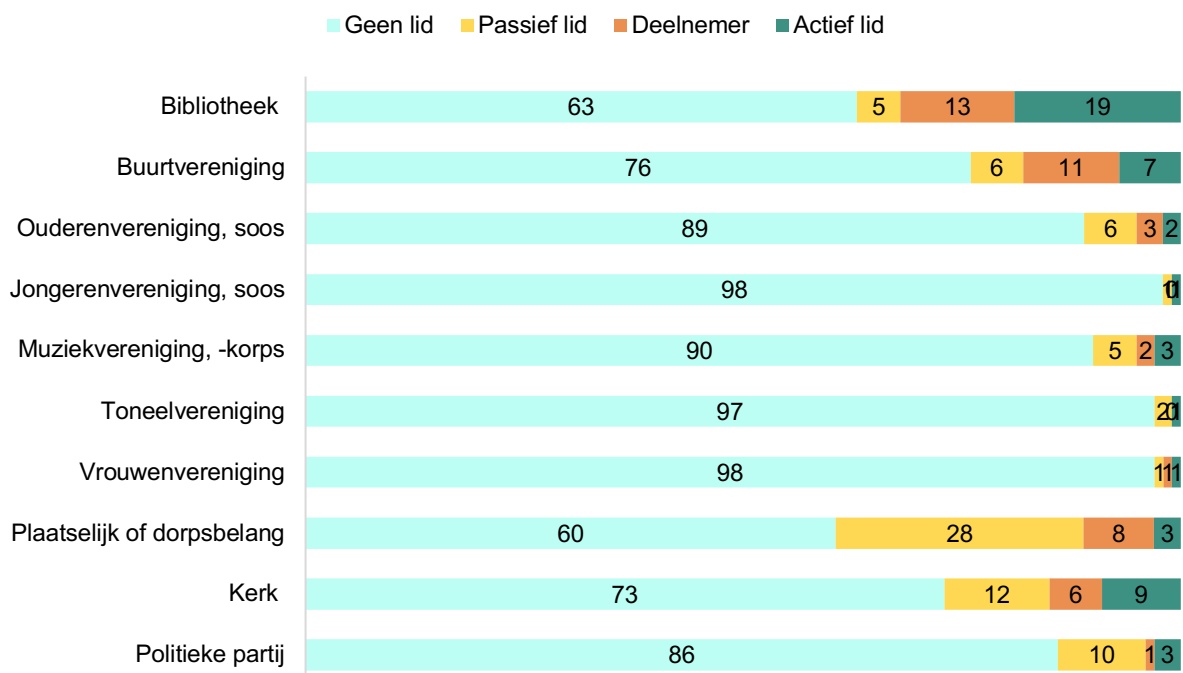
5.1 Lidmaatschap maatschappelijke organisaties in Beetsterzwaag/Olterterp

Voor dit onderdeel is bevestigd of respondenten passief lid (alleen als lid ingeschreven), deelnemer (ook deelnemen aan activiteiten), actief lid (bestuursfunctie/organiseren van activiteiten) of geen lid zijn van een maatschappelijke organisatie in hun dorp.

In Beetsterzwaag/Olterterp valt op dat relatief veel respondenten betrokken zijn bij plaatselijk belang of dorpsbelang (39%). Tijdens het dorpsgesprek geeft Plaatselijk belang aan dat er actief geworven wordt onder nieuwe inwoners om lid te worden van het Plaatselijk Belang. Er is ook wel geflyerd en alle huishoudens krijgen drie keer per jaar een nieuwsbrief.

Bij de bibliotheek is 37% van de respondenten passief lid, deelnemer of actief lid. En bij de kerk geldt dit voor 27% van de respondenten.

Lidmaatschap maatschappelijke organisatie



De percentages respondenten wat aangeeft lid te zijn van een maatschappelijke organisatie komen in grote lijnen overeen met de percentages van vier jaar geleden.

5.2 Vrijwilligers in Beetsterzwaag/Olterterp

38% van de respondenten is als vrijwilliger actief. Zij zijn onder andere actief bij de volgende organisaties:

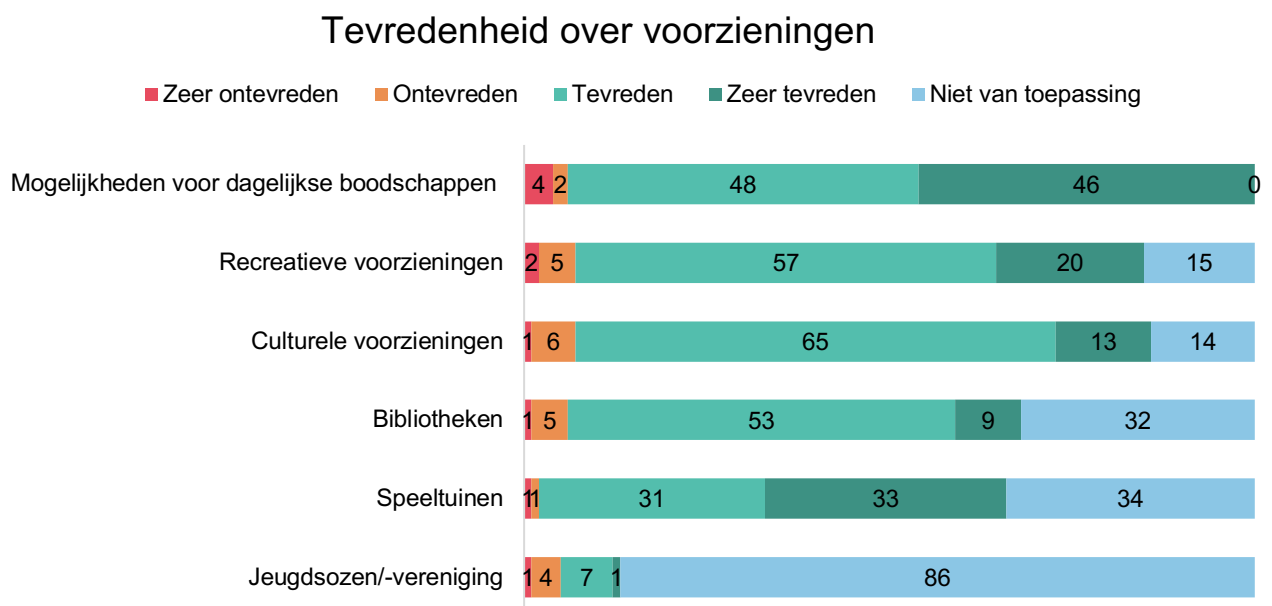
- Zorg en hospice;
- Verschillende organisaties zoals de Zonnebloem, Humanitas, Code Hans, Revalidatie Friesland, Landschapsbeheer Friesland, de Tropische Kas en Stichting Historisch Beetsterzwaag;
- Sportverenigingen, zoals voetbal, tennis, atletiek, golf en manege;
- Op scholen;
- Seniorweb;
- Plusbus;
- Plaatselijk Belang;
- Muziekvereniging;
- Mantelzorger;
- Kerk;
- Maatjesproject;
- Collectant;
- Adviesraad sociaal domein;
- Theatergroep;

Vrijwilligerstaken worden in allerlei verschillende functies uitgevoerd.

5.3 Tevredenheid over voorzieningen in Beetsterzwaag/Olterterp

Tevredenheid over diverse voorzieningen

Daar waar respondenten een uitspraak kunnen doen over de verschillende voorzieningen in hun dorp, zijn zij relatief positief. Tijdens het dorpsgesprek wordt genoemd dat het mooi zou zijn om nog een supermarkt te hebben, dan is er iets meer keuze.



In Beetsterzwaag is geen jongerenkeet, wel geven aanwezigen tijdens het dorpsgesprek aan dat jongeren in speeltuinen rondhangen.

“Een jaar of 8/9 geleden was er een jeugdsoos en dat was een bende. Dus dat heeft men zelf om zeep geholpen. Code Hans is nu in onderhandeling. Kijk, de ouderen betalen ook voor hun accommodaties en dingen en dat mag je ook van de jeugd verwachten maar die willen niet. Gratis en voor niks krijg je het niet.”

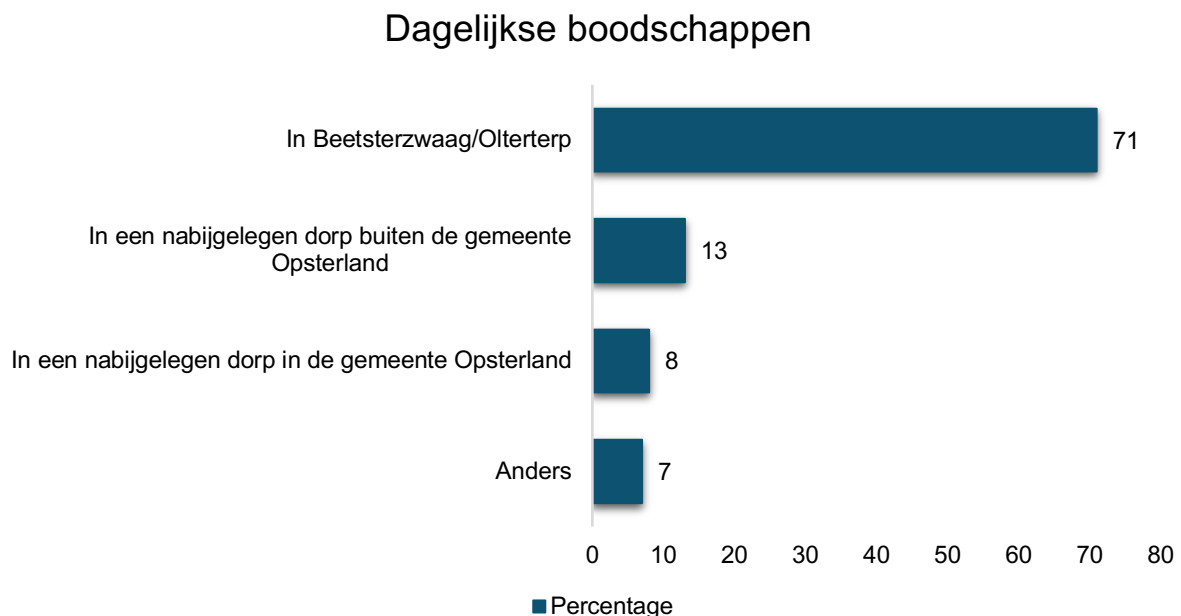
(Quote dorpsgesprek)

Dagelijkse boodschappen

Vrijwel alle respondenten geven aan hun boodschappen in Beetsterzwaag/Olterterp te doen (71%). 13% doet dit in een nabijgelegen dorp buiten de gemeente Opsterland, Drachten wordt dan regelmatig genoemd. Bij ‘anders’ geven respondenten aan dat zij zowel binnen Opsterland als daarbuiten boodschappen doen. Een deel van de respondenten laat de boodschappen thuisbezorgen.

“We proberen zoveel mogelijk lokaal te winkelen. Voor meer specialistische zaken en kleding shoppen we in de wat grotere plaatsen (waaronder ik ook Gorredijk reken).”

(Quote respondent dorpspiegels)



Gemiste voorzieningen in dorp

24% van de respondenten mist voorzieningen in Beetsterzwaag/Olterterp. De volgende voorzieningen worden onder andere gemist:

- (Buiten)zwembad/zwemvijver;
- Outdoor beweegroute met toestellen;
- Weekmarkt met diverse kraampjes;

- Een terras aan de hoofdstraat;
- Winkels, zoals schoenenwinkels, kledingwinkel, slager, groenteboer, tuincentrum, nog een supermarkt, boekenwinkel en een bank;
- Een voorziening voor de jeugd vanaf 12 jaar, zoals een jeugdsoos;
- Sporthal aansluitend bij de voetbal of een sportveld zoals een trimbaan;
- Prullenbakken speciaal voor hondenpoep;
- Ontmoetingsplekken in de openbare ruimte voor alle leeftijden;
- Veilig verzorgingshuis met verpleging;
- Ondergrondse papiercontainer bij de Plus supermarkt;
- Lelylijn;
- Woonproject voor ouderen: Het Koningsdiep;
- Grote evenementen;
- Café;
- Bus borstkankeronderzoek;
- Bioscoop, muziekschool;

“Sportvoorzieningen vind ik verouderd en de gemeente biedt geen mogelijkheid voor uitbreiding. Met het tekort aan vitaliteit en overgewicht vind ik de gemeente te passief. Tennis wil graag padel. Iets voor een grote groep mensen, maar gemeente blijft passief in het geven van ruimte buiten het dorp. Terwijl je de ruimte van de tennis zou kunnen benutten voor ouderenwoning en er weer ruimte kan komen voor starters.”

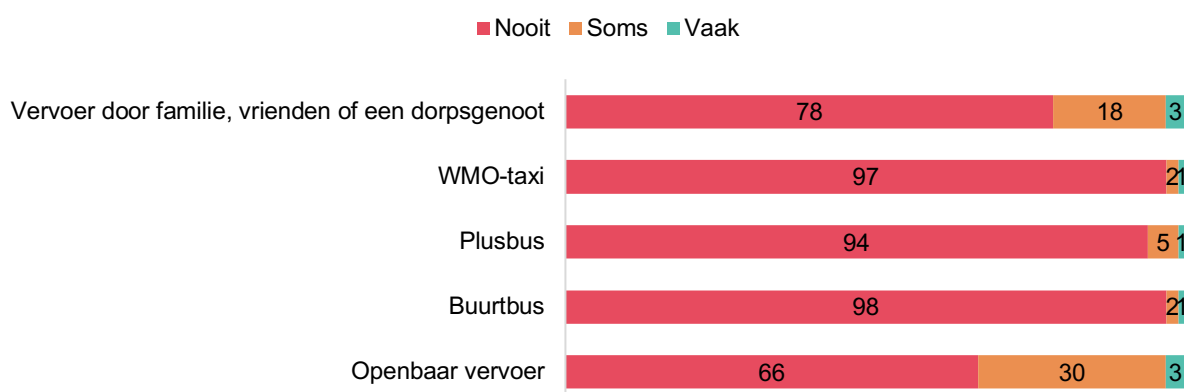
(Quote respondent dorpspiegels)

5.4 Vervoersmogelijkheden

Gebruik diverse vervoersmogelijkheden

Het merendeel van de respondenten maakt nooit gebruik van onderstaande vervoersmogelijkheden.

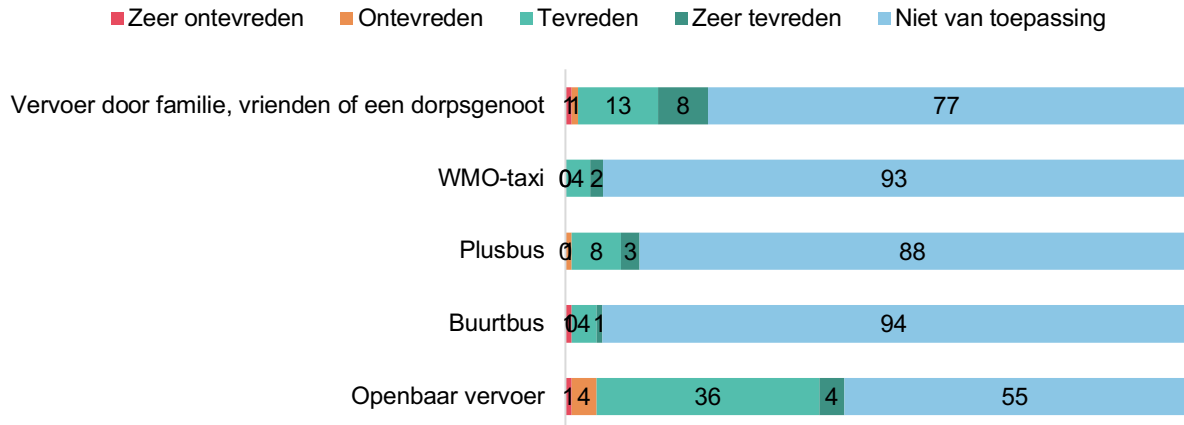
Gebruik vervoersmogelijkheden



Tevredenheid over de vervoersmogelijkheden

Voor veel respondenten is de vraag over hoe tevreden zij zijn over de vervoersmogelijkheden niet van toepassing. Dit komt doordat zij in de vorige vraag al hebben aangegeven dat zij hier vrijwel nooit gebruik van maken. Toch geeft een aanzienlijk deel van de respondenten aan tevreden te zijn over het openbaar vervoer (40%).

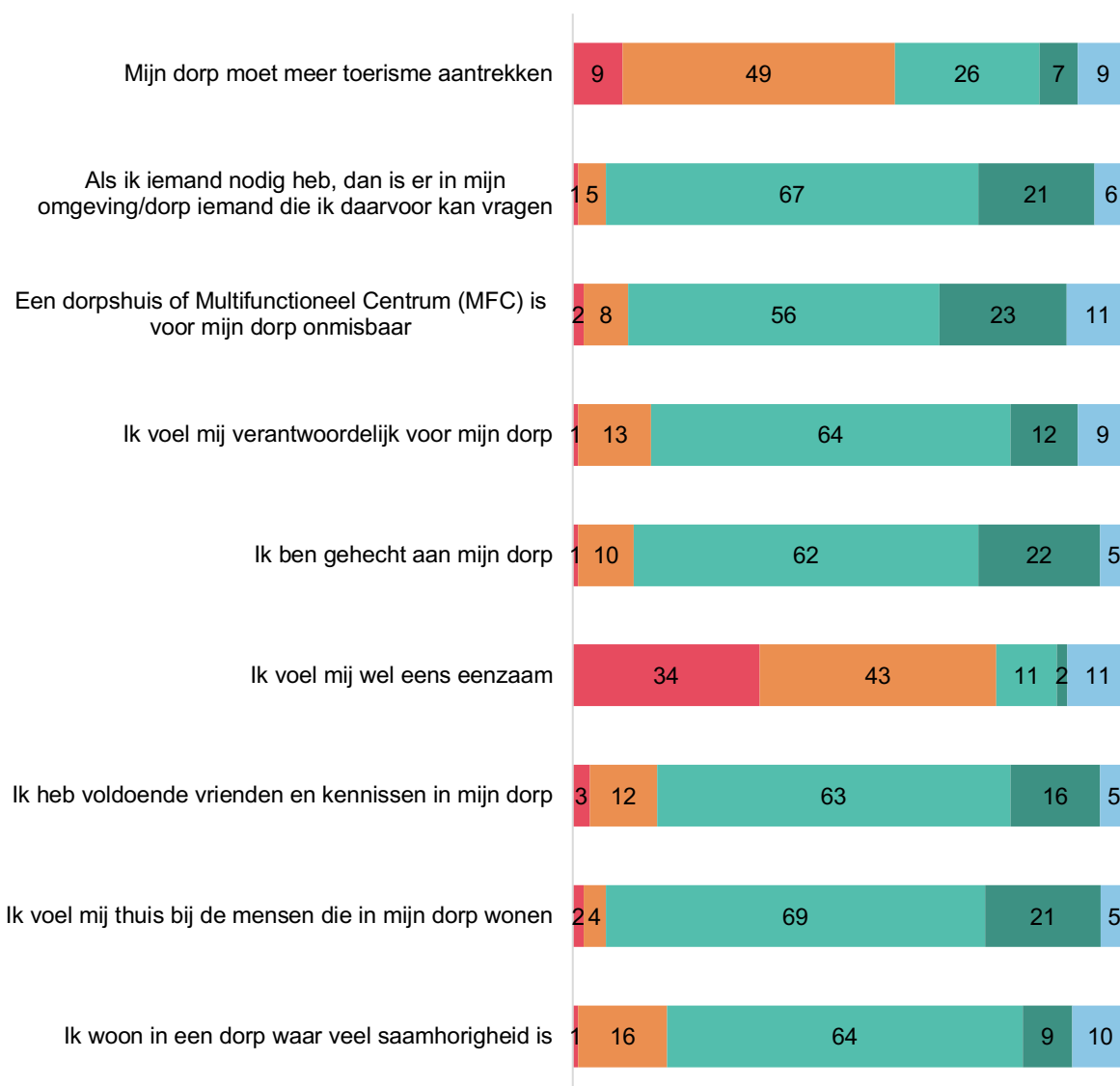
Tevredenheid over de vervoersmogelijkheden



5.5 Verbinding inwoners met het dorp Beetsterzwaag/Olterterp

Om te onderzoeken hoe de respondenten uit Beetsterzwaag/Olterterp denken over de verbinding met hun dorp is een aantal stellingen aan hen voorgelegd. Zij konden aangeven in hoeverre zij het hiermee eens of oneens zijn.

Verbinding met het dorp



Het valt op dat er veel saamhorigheid wordt ervaren in Beetsterzwaag/Olterterp. Ook voelen respondenten zich thuis in hun dorp en hebben zij voldoende vrienden en kennissen. Zo'n 75 tot 80% van de respondenten is het (helemaal) eens met deze stellingen. Deze resultaten komen in grote lijnen overeen met de percentages van vier jaar geleden.

14% van de respondenten geeft aan zich wel eens eenzaam te voelen. Het valt op dat 37% van de respondenten die aangeeft zich wel eens eenzaam te voelen (mee eens) jonger dan 50 jaar is. Tijdens het dorpsgesprek geven aanwezigen aan dat het soms moeilijk is om mensen die eenzaam zijn te herkennen. Ook wordt aangegeven dat bij het Klaverblad activiteiten georganiseerd worden, zoals klaverjassen, de soos en biljarten. Ook denken aanwezigen dat een dorps huis een belangrijke rol zou kunnen spelen:

“De stap is kleiner om naar het dorpshuis te gaan als je ergens last van hebt dan naar de dokter. Dus we zijn met de huisartsondersteuner bezig om hier ook vast in het dorpshuis even te komen zitten zodat het laagdrempeliger wordt.”

(Quote dorpsgesprek)

58% van de respondenten geeft aan dat het dorp niet meer toerisme aan zou moeten trekken. Aanwezigen tijdens het dorpsgesprek herkennen dat de natuur toeristen van buiten het dorp aantrekt. *“Het bos van Olterterp is wel populair. Op zondagmiddag is het hier filerijden in de Hoofdstraat.”* Ook geven de aanwezigen aan dat toerisme nodig is voor de leefbaarheid in het dorp, winkels en ondernemers hebben toerisme nodig.

6 Zorg in Beetsterzwaag/Olterterp

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de mogelijkheden voor zelfstandig wonen in Beetsterzwaag/Olterterp voor oudere mensen en mensen met een beperking. Daarnaast zijn respondenten bevroegd op waar zij zich toe wenden wanneer zij vragen hebben over bepaalde thema's.

6.1 Zelfstandig wonen in Beetsterzwaag/Olterterp

Respondenten geven aan dat het in Beetsterzwaag/Olterterp ontbreekt aan geschikte woningen (42%) voor oudere mensen of mensen met een beperking. Nog eens 42% geeft juist aan dat er geen voorzieningen worden gemist. Bij anders wordt genoemd dat het jammer is dat het project Koningshof veel vertraging heeft opgelopen. Ook geven respondenten aan dat er veel obstakels op de stoepen staan die het voor rolstoelgebruikers bemoeilijken. Verder wordt aangegeven dat er veel mensen met een geestelijke beperking in het dorp wonen, hier wordt wel eens overlast door ervaren.



6.2 Ondersteuningsmogelijkheden in Beetsterzwaag/Olterterp en de gemeente

Vraag & antwoord

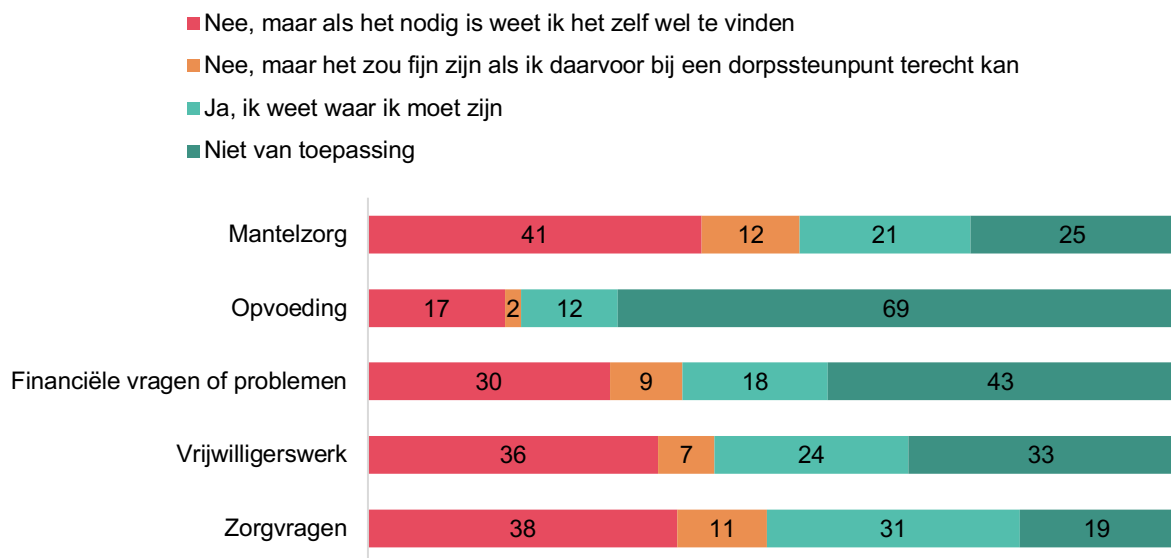
De meeste respondenten geven aan op dit moment nog niet precies te weten waar zij met bepaalde vragen terecht te kunnen. Maar zij weten dit zelf wel te vinden, mocht dit nodig zijn. Daarnaast weet een aanzienlijk deel van de respondenten al wel waar zij moeten zijn. Op het gebied van opvoeding is deze vraag voor 69% van de respondenten niet van toepassing.

Tijdens het dorpsgesprek kwam naar voren dat het voor sommige mensen best lastig is om op de juiste plek vragen te stellen. Het sociaal domein, gebiedsteam en opbouwwerkers zijn voor veel aanwezigen onbekend en onzichtbaar. Ook is het soms best een stap om hulp te vragen.

“Hulp vragen dat wil je niet, zo ben je niet groot geworden. Dus aan de gemeente om hulp vragen is nu nog wat te vroeg. Je bent zelfredzaam en dus is het lastig om hulp te vragen en je eigen ik en individualiteit op te geven.”

(Quote dorpsgesprek)

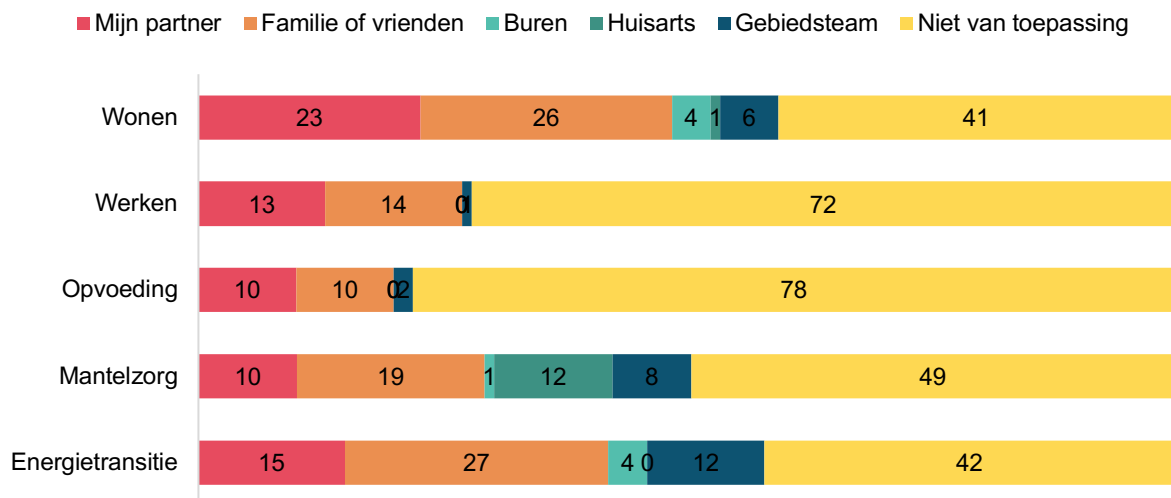
Is bekend waar inwoners met vragen terecht kunnen?



Wie heeft het antwoord?

Wanneer van toepassing, worden de meeste vragen in eerste instantie binnen de eigen omgeving gesteld. Respondenten gaan hierover het gesprek aan met hun partner, familie of vrienden.

Wie heeft het antwoord?



7 Nabranders

Aan het einde van de vragenlijst kregen respondenten de mogelijkheid om aan te geven of zij nog onderwerpen gemist hebben of dat zij nog iets anders kwijt willen. In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste onderwerpen die uit de antwoorden naar voren komen.

1. **Betaalbare en geschikte woningen** worden gemist.

“We zijn ons huis aan het verbouwen. Goede informatie over levensloopbestendig bouwen of over duurzaam bouwen is nog steeds lastig te filteren. Het is veel en erg afhankelijk van commerciële partijen welk advies je krijgt. We zien wel dat de gemeente hier aandacht aan besteedt, maar de informatie is erg oppervlakkig, en alleen voldoende voor een eerste oriëntatie en niet voldoende om keuzes te maken. En dat is vooral gericht op duurzaamheid. Wat er te doen is voor jongeren, heb ik nog niet mee gekregen.”

(Quote respondent dorpsspiegels)

2. **Toegankelijkheid stoepen en trottoirs**, deze staan vol met spullen van winkels en ondernemers. Ook het **onderhoud van het openbaar groen** wordt volgens veel respondenten niet altijd goed opgepakt.
3. **Communicatie gemeente**. Een aantal respondenten heeft slechte ervaringen met externe beleidsbepalers in afhandeling snippergroen, wet is wet en geen dorpse realiteitszin. Daarnaast is het niet altijd bekend wat het gebiedsteam doet. Ook ervaren respondenten dat de gemeente niet altijd goed bereikbaar is voor inwoners. Het is voor hen belangrijk dat niet alles digitaal gaat.
4. **Verkeersoverlast** wordt bijvoorbeeld in de Hoofdstraat en op de Vlaslaan ervaren. Ook zouden respondenten graag vragen zien over parkeren.
5. Verder zijn er nog respondenten die aangeven dat het fijn zou zijn als de **bibliotheek ruimere openingstijden** zou hebben. En missen respondenten **sport voor ouderen**, bijvoorbeeld Walking Football. Ook wordt aangegeven dat de **vragen van de dorpsspiegels** beter kunnen en meer met hun tijd mee kunnen gaan (ook die van voorgaande jaren).

“Meer vragen hoe we het dorp aantrekkelijker kunnen maken en economische groei kunnen stimuleren en verjonging stimuleren. Beetsterzwaag, Opsterland, is prachtig, maar wel erg in slaap. Meer evenementen, muziek, festival e.d. zou ik toejuichen. Ook ontwikkeling van bijvoorbeeld een echte camping zou helpen om leven in het dorp te krijgen. Meer terrasruimte voor de horeca aan de kant van de hoofdstraat. Dorp voor jonge mensen aantrekkelijker maken door bouw goedkope woningen. Meer betaalbare voorzieningen voor oude en hulpbehoevende mensen zonder dat het meteen een verpleeghuis wordt. Een wat progressiever gemeentebeheer. Niet zo voorzichtig. Website van gemeente nog steeds ondermaats.”

(Quote respondent dorpspiegels)

